

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบัน เด็กและเยาวชนไทยได้กระทำผิดกฎหมายมีจำนวนมากขึ้นทุกปี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตเมืองใหญ่ จากสถิติของศาลคดีเด็กและเยาวชนพบว่า เด็กและเยาวชนกระทำผิดกฎหมายและถูกศาลพิพากษาว่ากระทำผิดจริงเพิ่มขึ้นจากจำนวน 1150 คน ในปี พ.ศ. 2508 เป็นจำนวน 2249 คน ในปี พ.ศ. 2521 (สุพจน์ สุโรจน์ 2521: 38) การที่เด็กและเยาวชนกระทำผิดกฎหมายคิดเป็นจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุก ๆ ปี ชี้ให้เห็นว่าหากไม่หาทางป้องกันแก้ไขการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่ได้กระทำผิดไปแล้วให้กลับตัวเป็นพลเมืองดี ปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนจะยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้นเมื่อเยาวชนเหล่านั้นเติบโตเป็นผู้ใหญ่และไม่เลิกกระทำผิด

ปัญหาเยาวชนกระทำผิดกฎหมายและอาชญากรรมเป็นปัญหาที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ทำให้ประชาชนมีความหวาดกลัวต่อภัยอาชญากรรมจนกระทั่งกระทบกระเทือนต่อการประกอบอาชีพและมีผลเสียต่อเศรษฐกิจของชาติโดยตรงที่รัฐบาลต้องสูญเสียงบประมาณเป็นจำนวนมหาศาลเพื่อใช้ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและการกระทำผิดกฎหมายของเยาวชน ตลอดจนเพื่อใช้ในการดำเนินการบำบัดแก้ไขผู้กระทำผิดในทัณฑสถานและสถานฝึกอบรมเด็กและเยาวชนต่าง ๆ เช่นกรมราชทัณฑ์ซึ่งรับผิดชอบเกี่ยวกับการบำบัดแก้ไขผู้กระทำผิดต้องใช้งบประมาณถึง 587.27 ล้านบาท ในงบประมาณปี 2524 ซึ่งเพิ่มมากกว่างบประมาณปี 2523 ถึงร้อยละ 26.17 ของงบประมาณกรมราชทัณฑ์ทั้งหมด หรือเพิ่มขึ้นถึง 121.80 ล้านบาทในปีเดียว

จากสถิติของศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง (ศาลคดีเด็กและเยาวชน
 กลาง 2513-2523: ไม่ปรากฏเลขหน้า) ปรากฏว่าในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา
 (2513-2523) เด็กและเยาวชนกระทำความผิดส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 40 ของเยาวชน
 กระทำความผิดทุกคดีรวมกัน กระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ได้แก่ ลักทรัพย์ วิ่งราวทรัพย์
 และปล้นทรัพย์ ซึ่งสอดคล้องกับสถิติของกรมราชทัณฑ์ พ.ศ. 2524 (กรมราชทัณฑ์
 2524: ไม่ปรากฏเลขหน้า) ที่ว่าร้อยละ 41 หรือ 23,054 คน ของจำนวนผู้ต้อง
 ขังเด็กชายทั้งหมด 55,266 คน กระทำความผิดเกี่ยวกับการประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน

ฉะนั้นก่อนที่ปัญหาการกระทำความผิดของเยาวชนจะถูกถามกลายเป็นปัญหา
 อาชญากรรมที่รุนแรงกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน การศึกษาให้ทราบถึงลักษณะปัจจัยที่
 เยาวชนกระทำความผิดมีร่วมกัน โดยเฉพาะพวกที่กระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ซึ่งมีจำนวนมาก
 ที่สุดจะช่วยให้สามารถพิจารณาหาทางป้องกันและแก้ไขปัญหายุวชนกระทำความผิดกฎหมาย
 ได้อย่างจริงจังต่อไป ทั้งนี้โดยที่เยาวชนกระทำความผิดกฎหมายในการวิจัยครั้งนี้หมายถึง
 ผู้ที่มีอายุ 14-18 ปี ถูกศาลพิพากษาในคดีกบฏในสถานฝึกและอบรมในกรุงเทพมหานคร
 นครและเป็นเยาวชนที่กระทำความผิดเฉพาะคดีเกี่ยวกับทรัพย์สินเท่านั้น เหตุที่เยาวชน
 หมายถึงบุคคลที่มีอายุ 14-18 ปี เท่านั้น เพราะเพื่อต้องการให้สอดคล้องกับความ
 หมายถึงของเยาวชนตามพระราชบัญญัติศาลคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2494 ฉบับแก้ไข
 เพิ่มเติม พ.ศ. 2506 ซึ่งกำหนดอายุบุคคลที่หมายถึงเยาวชนคือผู้ที่มีอายุ 14 ปี จน
 ถึง 18 ปี

แนวคิดพื้นฐานและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ก่อนปี ค.ศ. 1709 คำตอบของปัญหาที่ว่าทำไมบุคคลจึงกระทำความผิดกฎหมาย
 นั้นเป็นคำอธิบายในเชิงหลักกรรมและความคิดทางศาสนา และการศึกษาดังปัจจัย ทำ
 ให้คนประกอบอาชญากรรมหรือประพฤติเบี่ยงเบนไปจากสังคมก็เป็นการศึกษานาข้อมูล
 ซึ่งไม่ได้ใช้ระเบียบวิธีที่เป็นวิทยาศาสตร์อันมีกฎเกณฑ์ เชื่อถือได้ การศึกษากฎ
 ทำผิดกฎหมายด้วยวิธีดังกล่าวนี้ถือว่าเป็นแนวคิดแบบคลาสสิก (Classical School)
 ซึ่งมีเบคคาเรีย (Cesare Beccaria) เป็นบุคคลสำคัญของแนวคิดนี้

(Thomas R. Phelps 1979: 55-57)

ต่อมาได้มีการศึกษาสาเหตุของการกระทำผิดกฎหมายด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์เป็นครั้งแรกโดย ลอมโบโรโซ (Lombroso) นายแพทย์ชาวอิตาลีซึ่งได้ทำการศึกษาด้วยวิธีการศึกษา โดยการสังเกตอย่างละเอียดเกี่ยวกับชีวภาพของอาชญากรและผู้ป่วยโรคจิตในสงครามไครเมีย (Crimean war) เมื่อสงครามสิ้นสุดลง เขาได้ศึกษาแบบเฉพาะกรณีกับนักโทษชายคนหนึ่ง ชื่อวีเลลล่า (Vilella) หลังจากนักโทษผู้นี้ตายลง จึงทำการผ่าศพพบว่าอาชญากรมีลักษณะกระดูกศีรษะ และ รูปหน้าโดยกำเนิดที่ผิดปกติจากคนทั่วไปที่ไม่ได้กระทำความผิด และเขาสรุปว่าอาชญากรรมมีสาเหตุจากพันธุกรรม (Lombroso, in Jacoby, ed. 1979: 75-80)

แม้ว่าแนวคิดและวิธีการของลอมโบโรโซได้รับการวิพากษ์วิจารณ์มากมายว่ามีข้อบกพร่องทั้งในสาระของทฤษฎีและระเบียบวิธีการศึกษา แต่เขาก็ได้ชื่อว่าเป็นผู้นำในแนวคิดแบบโพสิทีฟ (Positive School) ในทางอาชญาวิทยากล่าวคือ เป็นผู้นำในการศึกษาอาชญากรด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่มีกฎเกณฑ์มาเชื่อถือ เป็นการปูทางไปสู่การศึกษาหาปัจจัยที่ทำให้คนกระทำความผิดกฎหมายในทางใหม่ ๆ ขึ้น เช่น ทางชีววิทยา ทางจิตวิทยา และสังคมวิทยา

โดยทั่วไปแล้วแนวคิดทางอาชญาวิทยาได้ให้คำอธิบายเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้คนกระทำความผิดกฎหมาย แบ่งออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ คือ ทางชีววิทยา ทางจิตวิทยา และทางสังคมวิทยา

ปัจจุบันการศึกษาทางชีววิทยาเพื่ออธิบายสาเหตุของการกระทำผิดกฎหมาย ได้พบความรู้ใหม่ ๆ มากมาย และสรุปได้ว่าปัจจัยทางชีววิทยาเป็นส่วนสำคัญปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คนกระทำความผิดกฎหมาย (Montagu 1941 ; Price and Whatmore 1967; Witkin, et al. 1976) แต่การศึกษาปัจจัยทางชีววิทยานั้น ผู้ศึกษาจะต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญทางชีววิทยา เพราะการศึกษาทั่วไปทางชีววิทยาต้องการความรู้ความชำนาญเฉพาะด้านทางชีววิทยา เนื่องจากผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้สนใจศึกษาทางสังคมศาสตร์และจิตวิทยา จึงเป็นข้อจำกัดของการศึกษาครั้งนี้ โดยที่ละเว้นไม่ศึกษาปัจจัยทางชีววิทยาของเยาวชนกระทำความผิดกฎหมาย แต่จะศึกษาเฉพาะปัจจัยต่าง ๆ ทางจิตวิทยาและสังคมวิทยาเท่านั้น

จากการศึกษาค้นคว้าผลการวิจัยต่าง ๆ เกี่ยวกับเยาวชนกระทำผิดกฎหมาย ทำให้ผู้วิจัยสามารถแยกปัจจัยทางจิตวิทยาและการสังคมวิทยาที่เยาวชนกระทำผิดกฎหมาย ได้ 3 ปัจจัยใหญ่ คือ ปัจจัยทางครอบครัว ปัจจัยเกี่ยวกับตัวเยาวชนเอง และปัจจัยทางสภาพแวดล้อม

ปัจจัยทางครอบครัว

ครอบครัวมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการป้องกันมิให้เด็กและเยาวชนกระทำผิดกฎหมาย การศึกษาของเฮอริช (Hirschi 1969) และของ เอ็มเบและลูเบค (Embe and Lubeck 1971) ต่างก็สนับสนุน แล้วความคิดนี้โดยที่เขาเชื่อว่า ครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่ทำหน้าที่สังคมประึกิต (Socialization) ดูแลควบคุมเด็กและเยาวชน ความผูกพันอย่างแน่นแฟ้นระหว่างเยาวชนและบิดามารดา (parental attachment) ทำให้เยาวชนมีโลกาเรียนรู้อย่างเหมาะสมและค่านิยมทางสังคม อีกทั้งเป็นการป้องกันมิให้เด็กและเยาวชนประพฤติผิดอันออกห่าง

จากการศึกษาวิจัยที่ผ่านมาพบว่าครอบครัวของเยาวชนกระทำผิดกฎหมาย มีลักษณะดังนี้คือ

ก. ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ

สภาพทางเศรษฐกิจและการกระทำผิดกฎหมายมีความสัมพันธ์กันอย่างเห็นได้ชัดจากข้อมูลการศึกษาในช่วงของความเสื่อมโทรมทางเศรษฐกิจของโลกในประเทศสหรัฐอเมริกา (the Great Depression) อัคราการกระทำผิดกฎหมายสูงขึ้นตามอัคราการว่างงาน (Hall 1952: 161-162) ในช่วงปี ค.ศ. 1945-1959 มีการศึกษา (Glaser and Kent 1959: 679-686) พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างสูงระหว่างความต้องการมีงานทำและจำนวนนักโทษที่เพิ่มขึ้นของทัณฑสถานในสหรัฐอเมริกา

เมื่อศึกษารูานะทางเศรษฐกิจและสังคมของเยาวชนที่กระทำผิดของประเทศไทย ซึ่งวัดได้ด้วยอาชีพและการศึกษาของบิดามารดา ตลอดจนรายได้ของครอบครัวนั้น ปรากฏว่าเยาวชนกระทำผิดกฎหมายส่วนใหญ่มาจากครอบครัวยากจน บิดามารดามีอาชีพรับจ้างใช้แรงงาน มีการศึกษาจบชั้นประถมปีที่ 4 และต่ำกว่า

(อัญญา ฉิมป์ไพฑูรย์ 2521; พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ 2523; อัจฉราพรพน เทชะปุระนะ 2524)

ข. ครอบครัวใหญ่

ร้อยละ 89.2 ของครอบครัวของเยาวชนกระทำผิดกฎหมายมีบุตรมากกว่า 3 คนขึ้นไป (พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ 2523: 111) นั่นคือเป็นครอบครัวที่มีบุตรมาก (West 1969)

เฮอริช (Hirschi 1969: 240) ศึกษาเกี่ยวกับนักเรียน พบว่าจำนวนบุตรในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับจำนวนครั้งที่นักเรียนเคยกระทำผิดกฎหมาย เฮอริช ให้เหตุผลว่า ความสัมพันธ์เช่นนี้อาจเป็นเพราะครอบครัวใหญ่มักมีความไม่ลงรอยกันมาก บิดามารดาไม่มีเวลาเอาใจใส่บุตรอย่างเพียงพอ ซึ่งนำไปสู่การทอดทิ้งและทำให้ความผูกพันในครอบครัว (family bonds) ลดน้อยลง เมื่อคิดเป็นจำนวนชั่วโมงแล้วจะพบว่าในครอบครัวเด็กที่มีบุตรน้อยเวลาที่ใช้ในการดูแลอบรมเด็กและเยาวชนค่อนข้างมีมากกว่าครอบครัวใหญ่ ซึ่งจำนวนชั่วโมงจะต้องเฉลี่ยไปในแต่ละคน

ค. บรรยากาศในครอบครัวไม่ดี

การศึกษาเยาวชนกระทำผิดกฎหมายในประเทศไทยล้วนแต่สนับสนุนความคิดที่ว่าสภาพบรรยากาศในครอบครัวไม่ดีมีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดกฎหมายของเยาวชน

บรรยากาศในครอบครัวของเยาวชนที่ก่อให้เกิดความตึงเครียดทางด้านจิตใจแก่เด็ก เช่น บิดามารดาตีตบตี ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ได้ และคิดการพนัน (พิสมัย วิบูลย์ศักดิ์ 2510; ศิริพร หลิมศิริวงษ์ 2511) นอกจากนั้นยังพบว่า การหย่าร้าง การมีสามีหรือภรรยาใหม่เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้บิดามารดาไม่เห็นหน้ากัน (ศิริพร หลิมศิริวงษ์ 2511) สภาพครอบครัวของเยาวชนกระทำผิดส่วนใหญ่เป็นสภาพะบ้านแตก (สุวิทย์ รุ่งวิสัย 2520) เยาวชนที่อยู่ในสถานศึกษาและอบรมส่วนใหญ่มีปัญหาคู่หูกัน เนื่องมาจากบิดามารดาไม่อยู่ด้วยกัน (อัญญา ฉิมป์ไพฑูรย์ 2521) ลักษณะเช่นนี้เองทำให้มีการศึกษาพบว่าครอบครัวของเยาวชน

กระทำผิดส่วนใหญ่มีความไม่ปรองดองกันในครอบครัว กล่าวคือมีบุคคลในครอบครัว มีความรู้สึกมีความเห็นแตกต่าง ไม่ลงรอยกัน มีการโกรธหรือทะเลาะ เบาะแว้งเสมอ และไม่มีความรักในครอบครัว เมื่อเปรียบเทียบกับเยาวชนวัยรุ่น ซึ่งเป็นนักเรียนปกติ โดยทั่วไป (สุรางค์ วีระกิจพาณิชย์ 2521; พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ 2523)

การศึกษาถึงบรรยากาศในครอบครัวไม่ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ได้รับ การศึกษามากมายในประเทศไทย ส่วนในสหรัฐอเมริกา ได้มีการศึกษาเปรียบเทียบ เด็กปกติและเด็กกระทำผิดกฎหมายก็พบว่า เด็กกระทำผิดกฎหมายส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่ไม่ปรองดองกัน (Nye 1958)

นอกจากนี้ชิลตันและมาร์เคิล (Chilton and Markle 1972: 37-40) ได้ศึกษาเปรียบเทียบภูมิหลังทางครอบครัวของเยาวชนกระทำผิดกฎหมาย จำนวนมากกว่า 5,000 คน ที่ถูกส่งมายังศาลคดีเด็กและเยาวชน กับเยาวชนที่ไม่ได้กระทำผิดของสหรัฐอเมริกา พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่าง เยาวชน 2 ประเภทนี้ กล่าวคือเยาวชนที่ถูกส่งมายังศาลคดีเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ มาจากครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ เช่นมีบิดาหรือมารดาคนเดียวหรือมีบิดามารดาที่เสียชีวิตไปแล้ว

โบลบีและ เอ็นส์เวิร์ธ (Bowlby and Ainsworth 1965: 13-14) มีความเห็นว่า คนจะพัฒนาให้คนมีสุขภาพจิตที่มั่นคง ในวัยเด็กจำเป็นต้อง มีประสบการณ์ได้รับความอบอุ่น ความใกล้ชิด และมีความสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องกับ มารดาของตนหรือผู้ที่ทำหน้าที่เสมือนมารดาอย่างถาวร สภาวะใดที่เด็กขาดสภาพ ดังกล่าวนี้นี้ถือว่าเขาขาดความรักจากมารดา (Maternal Deprivation) การถูกแยกจากมารดาและการถูกทอดทิ้ง จากบิดามารดา โบลบี เชื่อว่า เป็นสาเหตุ สำคัญที่ทำให้เด็กเหล่านั้นกลายเป็นเด็กมีปัญหาซึ่งรวมถึงเด็กกระทำผิดกฎหมาย เด็กที่มีบุคลิกภาพเป็นสังคม และไร้ศีลธรรมจรรยา (Bowlby 1949: 37) เนื่องจาก การขาดความรักจากมารดาทำให้เด็กไม่สามารถมีความสัมพันธ์ และให้ความรักกับ บุคคลอื่นได้ โบลบีได้ศึกษาหาข้อมูลสนับสนุนแนวคิดของตนโดยการเก็บข้อมูลจากเด็ก ที่ถูกส่งมายังคดีนี้คนละแนวเพราะลักษณะโบลบี โดยเปรียบเทียบกับเด็กจำนวนเท่ากันที่ส่ง

มายังคลินิกแนะแนวด้านสาเหตุนั้นที่ไม่ใช่ลักษณะโคมัย พบว่าพวกที่ลักษณะโคมัยมีครอบครัวที่ขาดความรักในขณะที่กลุ่มเด็กและเยาวชนที่ถูกส่งมาคลินิกด้วย เหตุอื่นไม่มีครอบครัวลักษณะนี้ กลุ่มที่ลักษณะโคมัย 17 คน เป็นผู้ที่ไม่มีบิดาหรือขาดมารดาเป็นระยะเวลานาน ในขณะที่กลุ่มที่ถูกส่งมาคลินิกด้วย เหตุอื่นมีลักษณะครอบครัว เช่นนี้เพียง 2 คน ด้วยเหตุนี้โบลบีจึงสรุปว่าการที่เด็กถูกแยกจากมารดาหรือขาดมารดา หรือขาดความรักความอบอุ่นมีความสัมพันธ์อย่างมากกับพฤติกรรมลักษณะโคมัยของเด็ก

นอกจากนี้ยังมีการวิจัยอื่น ๆ ที่สนับสนุนว่าการขาดความรักความอบอุ่นมีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดกฎหมาย เช่น วอร์เดิล (Wardle 1961) ได้ศึกษาเด็กที่ถูกส่งมาคลินิกแนะแนวพบว่าพวกที่ลักษณะโคมัยมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับเด็กที่ไม่ได้กระทำผิด กล่าวคือพวกที่ลักษณะโคมัยมาจากครอบครัวแตกแยก เคยถูกแยกจากมารดาช่วงอายุใดช่วงหนึ่งนานเกินกว่า 6 เดือน และบิดามารดาของเด็กลักษณะโคมัยเองก็มาจากครอบครัวแตกแยกเช่นกัน

ซัทเทอร์แลนด์และเครสเซย์ (Sutherland and Cressey 1978: 201-204) ศึกษาพบว่าพฤติกรรมอาชญากรมีความสัมพันธ์กับเงื่อนไข 6 ประการดังต่อไปนี้คือ ประการแรก มีสมาชิกในครอบครัวเป็นอาชญากร กระทำผิดกฎหมายหรือติดสุรา ประการที่สอง ครอบครัวขาดความสุขเนื่องจากการหย่าร้าง บิดาหรือมารดาเสียชีวิตหรือบิดามารดาทอดทิ้งบุตรของตน. ประการที่สาม บิดามารดาปล่อยปละละเลยเด็ก ไม่ยอมรับสั่งสอน ประการที่สี่ ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวไม่ดี เช่น มีลักษณะการอิจนารินยา การทอดทิ้ง การไม่สนใจใยดีกัน การเลือกที่รักมักที่ชัง ประการที่ห้า ครอบครัวที่มีลักษณะไม่ยอมรับกฎเกณฑ์ของสังคม และมีบรรยากาศในครอบครัวไม่เหมือนครอบครัว เช่นต่างคนต่างอยู่ไม่เป็นปกติสุข และประการสุดท้าย ส่วนใหญ่เป็นครอบครัวที่มีรายได้ไม่พอเพียง ว่างงาน มีปัญหาทางเศรษฐกิจ

สรุปได้ว่าสภาพครอบครัวที่ไม่ดีมีส่วนทำให้เยาวชนกระทำผิดกฎ

หมาย

ง. การอบรมเลี้ยงดูเข้มงวดกวดขันหรือปล่อยปละละเลย

มีการวิจัยหลายฉบับสนับสนุนว่าเขาวงกตกระทำผิดกฎหมายส่วนใหญ่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบดองโหลเข้มงวดกวดขัน และปล่อยปละละเลยดังเช่น

กลุคและกลุค (Glueck and Glueck 1950) ได้ทำการศึกษานักโทษเกี่ยวกับครอบครัวของเขาวงกตกระทำผิด จำนวน 500 คน และเด็กทั่วไปจำนวน 500 คน โดยวิธีจับคู่ (Matching) และสัมภาษณ์ตามารดาพร้อมญาติพบว่า บิดามารดาของเขาวงกตกระทำผิด อบรมสั่งสอนบุตรโดยปล่อยปละละเลย ไม่คงเส้นคงวา ในการควบคุมเรื่องระเบียบวินัย ทั้งบิดามารดาเขาวงกตกระทำผิดชอบใช้การลงโทษทางกายโดยไม่ค่อยใช้เหตุผลและการชมเชย สำหรับเขาวงกตทั่วไปนั้น บิดามารดามักอบรมเลี้ยงดูบุตรด้วยความอ่อนโยน มีเหตุผล และมีความสม่ำเสมอในการควบคุมเรื่องระเบียบวินัยมากกว่า และไม่ค่อยใช้วิธีการลงโทษแบบทำให้เจ็บกาย

แมคคอร์คและโซลา (McCord and Zola 1959) ได้ศึกษานักโทษทางครอบครัวของเด็กชาย จำนวน 253 คน อายุประมาณ 10 ขวบ เด็กเหล่านี้ถูกคาดว่าหรือมีแนวโน้มที่จะกลายเป็นเด็กกระทำผิดกฎหมาย (predelinquents) โดยศึกษาเปรียบเทียบกับเด็กที่มีความประพฤติปกติทั่วไป พบว่าเด็กที่มีแนวโน้มจะกระทำผิดได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย ไม่คงเส้นคงวาในเรื่องระเบียบวินัย แต่ถูกลงโทษรุนแรง จะมีพฤติกรรมในทางอาชญากรรมสูง

แบนดูราและวอลเตอร์ (Bandura and Walters 1959) ได้ศึกษาประวัติเด็กชาย จำนวน 26 คน ที่มีลักษณะก้าวร้าวทางสังคมและส่วนใหญ่อยู่ภายใต้การควบคุมความประพฤติของพนักงานคุมประพฤติ การศึกษาค้นคว้าใช้วิธีการจับคู่กับเด็กชายอื่น ๆ ซึ่งไม่มีลักษณะก้าวร้าวหรือเจียมเจียนเกินไป พบว่ามารดาของเด็กกลุ่มที่ก้าวร้าวมักไม่มีความสามารถในการอบรมขัดเกลาทางสังคมให้แก่บุตรของตน ทั้งบิดาและมารดาของเขาวงกตกระทำผิดส่วนใหญ่ใช้วิธีการลงโทษทางกายแต่ไม่ค่อยใช้วิธีการทำให้รู้สึกสำนึกเสียใจด้วยสิ่งสอนหรือใช้เหตุผลกับบุตรของตน

มาเลสกาและมุซซึนสกี (Maleska and Muszynski 1970)
ศึกษาพบว่าเด็กที่ยอมรับว่าตนเองชอบขโมยมักมีบิดามารดาที่เข้มงวดด้วยการ
ลงโทษทางกาย แต่ไม่ค่อยสนใจความต้องการหรือความสนใจของบุตรคน

สำหรับในประเทศไทยนั้น ประเทิน มหาจันทร์และคณะ (2521) ศึกษา
เปรียบเทียบเขาวงกต ทำนิตกฏหมายและไม่กระทำนิตกฏหมาย พบว่า การกระทำ
นิตกฏหมายของเขาวงกตมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบดงโหล
และแบบควบคุมและมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักและแบบใช้เหตุผล

ปัจจัยเกี่ยวกับตัวเขาวงกตเอง

ปัจจัยเกี่ยวกับตัวเด็กและเขาวงกตกระทำนิตกฏหมายเอง เป็นปัจจัยเกี่ยวกับ
ตัวแปรต่าง ๆ ซึ่งเป็นที่สนใจในทางจิตวิทยา และได้มีผู้ศึกษาวิจัยมาแล้วพอสมควร
ตัวแปรต่าง ๆ เหล่านี้เป็นส่วนของปัจจัยในตัวเด็กและเขาวงกตกระทำนิตกฏหมาย
ได้แก่

ก. อึดมโนทัศน์

มีข้อสงสัยถามกัน เสมอว่าทำไมคนคนหนึ่งจึงมีพฤติกรรมคชชโคสถาน
การชโคสถานการหนึ่งแตกต่างไปจากผู้อื่น แม้ว่าจะสถานการณ์นั้นมีลักษณะอย่าง เกี่ยว
กัน ดังนั้นจึงมีผู้สนใจศึกษาหาค่าตอบในแง่ของปัจจัยในตน (Self-factor)
กล่าวคือ อาจเป็นเพราะคนแต่ละคนแตกต่างกัน

อึดมโนทัศน์เป็นทัศนคติที่บุคคลมีต่อตนเองว่าเป็นอย่างไร อึดมโนทัศน์
พัฒนาตามประสบการณ์ที่บุคคลมีกับผู้อื่น ตามความเห็นของคูเลีย (Cooley 1909)
คนเป็นเสมือนภาพที่บุคคลมองเห็น เช่นเดียวกับเห็นภาพในกระจก เมื่อมองเห็นภายใน
กระจกบุคคลจึงรับรู้ตนเองด้วยการประเมินความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อตนเองตามภาพที่มอง
เห็น ตามความคิดของคูเลีย เขาเชื่อว่า มนุษย์มองตนเอง เช่นเดียวกับผู้อื่นมองตนเอง
ทั้งนี้เนื่องจากความมนุษย์ไม่อาจมองตนเองในทางที่คิดได้เมื่อคนอยู่ในสังคม ชนชางมองคน
อย่างไม่เป็นมิตรหรือไม่ยอมรับคน คูเลีย ยอมรับว่าคนมีความเห็นสอดคล้องกับลอค
(Locke) ที่ว่า มนุษย์ไม่ได้เกิดมาพร้อมกับความรูแต่เชื่อว่ามนุษย์มีความรู้และ

ความคิดเมื่อมีประสบการณ์เชิงประจักษ์ นั่นคือสิ่งแวดล้อมทำให้มนุษย์มีความรู้ ตามความเห็นของคูเลย์ มนุษย์ไม่ได้เกิดมาพร้อมทั้งทัศนคติที่มีต่อตนเอง ดังนั้นมนุษย์จึงมีทัศนคติต่อตนเองด้วยกระบวนการ (Process) เช่นเดียวกับที่เขารู้จักผู้อื่น เป็นการรู้จักคนอื่นคนหนึ่งตามที่รู้สึกว่าคุณอื่นมีความรู้สึกนึกคิดต่อตนอย่างไร การที่บุคคลมองตนเองว่าเป็นอย่างไร ซึ่งมีผลทำให้บุคคลมีพฤติกรรมตามความคาดหมายที่ตนเองรับรู้

เลคกี (Lecky 1945 : 160) เชื่อว่าพฤติกรรมของแต่ละบุคคลนั้นจะต้องเป็นสิ่งที่ยึดติดอยู่กับอัตมโนทัศน์ที่ตนมีอยู่ เช่นมีทัศนคติต่อตนเองว่าเป็นเด็กเกเรไม่ชอบทำงาน เขาวรชนนั้นก็จะมีพฤติกรรมสอดคล้องกับความคาดหมายตามอัตมโนทัศน์ของตน เช่น เกเร ไม่ทำงาน ทั้งนี้เพราะเขาเองเชื่อว่าผู้อื่นก็คาดหวังว่าตนควรมีความประพฤติเช่นนั้น

ด้วยเหตุนี้เขาวรชนกระทำผิดกฎหมายมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนก็เพราะการมีอัตมโนทัศน์ไม่ดี ส่วนเหตุที่เขาวรชนมีอัตมโนทัศน์ต่อตนเองไม่ดีนั้น มีด (Mead 1978 : 577-602) อธิบายว่า พฤติกรรมเบี่ยงเบนเป็นผลมาจากปฏิกิริยา (reaction) ของคนในสังคม พฤติกรรมหนึ่งนั้นอาจตีความหมายได้หลายแง่ทั้งในทางบวกและลบหรือเป็นกลาง แต่เนื่องจากคนในสังคมตีความพฤติกรรมนั้น และมีปฏิกิริยาต่อพฤติกรรมของบุคคลในทางยอมรับ ปฏิเสธ หรือลงโทษ การถูกลงโทษด้วยการไม่เป็นที่ยอมรับของคนอื่น ๆ ในสังคมทำให้มนุษย์มีมโนทัศน์เกี่ยวกับบทบาทของตนเองในทางเบี่ยงเบน ยิ่งปฏิกิริยาของสังคมมีในทางลบรุนแรงมากเท่าไรก็ยิ่งทำให้บุคคลปรับตนเองให้สอดคล้องกับบทบาทที่ตนเข้าใจว่าเป็นเช่นนั้น อันเนื่องมาจากปฏิกิริยาของบุคคลอื่นที่มีต่อตน เช่น ปฏิกิริยาของบุคคลอื่นที่มีต่อตนด้วยการเรียกชื่อ ด้วยการทราหน้า โกรธางตมณ ชี้โอง ชอบการชกต่อย ฯลฯ มนุษย์ก็จะค่อย ๆ ยอมรับเอาบทบาทนั้นเป็นของตนเองจริง ๆ จนในที่สุดก็มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนอย่างสมบูรณ์

ลีเมอท์ (Lemert 1951 : 75-78) มีความเห็นสอดคล้องกับมีด ที่ว่าปฏิกิริยาทางสังคมมีส่วนผลักดันให้เกิดความประพฤติเบี่ยงเบน ลีเมอท์ใช้คำว่า การตราหน้า (labeling) เป็นกระบวนการทางสังคมที่สรุปอย่างกว้าง ๆ ว่าเด็กที่มีลักษณะเช่นนั้นเช่นนี้คือเด็กเกเร ตัวอย่างเช่น เด็กยากจน สกปรก พูดคำ

หยาบ แท่งตัวไม่เรียบร้อย คือเด็กเถร ไม่ดีแล้วโดยเฉพาะเจาะจงว่าเด็กคนนี้
 สกปรกเป็นลูกของนายคนที่ขายของอยู่ในร้านกาแฟมณฑล การทราน้ำเด็กรวม ๆ
 อย่างกว้าง ๆ ทำให้เด็กที่ถูกทราน้ำว่าเถรยิ่งทำให้เขามีความรู้สึกและได้รับ
 ประสบการณ์ทางสังคมที่ผลักดันให้เขามีอัตมโนทัศน์ที่ตนเองว่าเป็นเด็กเถร
 (delinquent self-concept) เด็กเหล่านี้จึงยิ่งแสดงพฤติกรรมเบี่ยงเบน
 เหลวไหลยิ่งขึ้นเพื่อให้ออกค้ำกับอัตมโนทัศน์ของตน ดังนั้นตามความเห็นของดีเมอร์ท
 แล้ว กระบวนการทราน้ำนี้เองเปลี่ยนให้เด็กธรรมดากลายเป็นเด็กเถรไปเพราะ
 การเปลี่ยนแปลงอัตมโนทัศน์ของเขา

เรคเลสและไดนิทซ์ (Reckless and Dinitz 1956, quoted in
 Sandhu 1977: 49-50) สนใจศึกษาว่าปัจจัยในตน (self factor)
 มีส่วนก่อให้เกิดความรู้ในเหตุอันว่าทำไมเด็กและเยาวชนที่อาศัยอยู่ในเขตที่มีอัตรา
 การกระทำผิดของเยาวชนสูง จำนวนมากที่ไม่กระทำผิดกฎหมาย เขาเลือกศึกษา
 เยาวชนในเขตที่มีอัตราการทำผิดกฎหมายของเยาวชนสูงและเลือกศึกษาเด็กที่อยู่ใน
 ในระดับ 6 อายุประมาณ 12 ปี เหตุที่เลือกศึกษาเยาวชนที่มีอายุ 12 ปี ก็เพราะ
 ว่าจากสถิติพบว่าเด็กอายุ 12 ปี กระทำผิดจำนวนมากกว่ากลุ่มอื่นและเด็กส่วนใหญ่
 รับผิดชอบกระทำผิดกฎหมายเมื่ออายุ 12 ปี เพื่อจะจัดปัจจัยในเรื่องเพศและผิวหรือเชื้อชาติ
 จึงเลือกศึกษาเฉพาะเด็กชายผิวขาว กลุ่มตัวอย่างเด็กชายเลือกโดยให้ครูเป็นผู้เลือก
 เด็กที่คิดว่าจะไม่มียุทธินทางฝ่าฝืนกฎหมาย ครูให้รายชื่อเด็กจำนวน 192 คน แต่
 ต้องตัดทิ้งไม่นำมา เป็นกลุ่มตัวอย่างวิจัยบางคนเนื่องจากมียุทธินทางประการไม่สามารถ
 นำมาศึกษาได้ กลุ่มตัวอย่างจริงที่ใช้ในการวิจัยจึงมีจำนวนทั้งสิ้น 125 คน เรคเลส
 และไดนิทซ์ ได้สร้างแบบสอบถามจำนวน 50 ข้อคำถาม เพื่อวัดอัตมโนทัศน์ของเด็ก
 กลุ่มนี้โดยการทำทดสอบที่บ้านเด็ก นอกจากนั้นยังมีผู้สัมภาษณ์ 2 คน ไปสัมภาษณ์
 เด็กและมารดาโดยแยกกันสัมภาษณ์ การศึกษาวิจัยช่วงนี้กระทำในปี ค.ศ. 1955
 หนึ่งปีต่อมาผู้วิจัยชุดนี้ได้ให้ครูชุดเดิมให้รายชื่อเด็กนักเรียนที่คิดว่าจะมีปัญหาในการ
 ฝ่าฝืนกฎหมายในอนาคต ได้ตัวอย่างเด็กจำนวน 101 คน เพื่อใช้ในการวิจัย หลัง
 จากศึกษาอัตมโนทัศน์ของเด็กที่มีปัญหาและไม่มีปัญหาแล้ว พบว่า เด็กนักเรียนที่ครู

ประเมินว่าเป็นเด็กดีก็ประเมินตนเองสอดคล้องกับครูด้วยเช่นกัน กล่าวคือมองเห็นว่าตนเป็นเด็กดี มีแผนและคาดว่าจะเรียนจบการศึกษาระดับมัธยมได้ และเด็กกลุ่มนี้ก็มองเพื่อนและครอบครัวของตนไปในทางที่ดีด้วย ในทางตรงข้ามเด็กที่ครูประเมินว่าเป็นเด็กไม่ดี ก็ประเมินตนเองสอดคล้องกับครูกล่าวคือ ประเมินตนเองไปในทางไม่ดี เขาเชื่อว่าตนเองและเพื่อนอาจจะมีเรื่องเดือดร้อนได้เสมอ ไม่ชอบครอบครัวของตนและไม่หวังว่าจะต้องเรียนหนังสือให้จบและมองตนเองในค่านับดีอื่น ๆ

ต่อมาเป็นเวลาถึง 4 ปี ที่คณะผู้วิจัยชุดนี้ได้ศึกษาเปรียบเทียบระยะยาวพบว่านักเรียนที่ดีเกือบทั้งหมดก็ยังเรียนหนังสืออยู่ในโรงเรียนมีเพียงส่วนน้อยมาก ที่มีความประพฤติฝ่าฝืนกฎหมายแต่ตรงข้ามกับนักเรียนที่ครูประเมินว่าไม่มีดีถึงร้อยละ 39 ของตัวอย่าง ได้กระทำความผิดกฎหมายและถูกนำส่งศาลคดีเด็กและเยาวชน และจำนวนนี้ถูกจับกุมว่ากระทำความผิดโดยเฉลี่ยคนละ 3 ครั้ง คณะผู้วิจัยชุดนี้จึงสรุปว่าอัตมโนทัศน์ของเยาวชนเป็นปัจจัยเกี่ยวกับตัวเยาวชนปัจจัยหนึ่ง เป็นตัวควบคุมทิศทางการกระทำของเขา โดยสรุปว่าอัตมโนทัศน์ที่ดีเป็นหลักฐานยืนยันว่าเยาวชนคนนั้นได้รับการขัดเกลาทางสังคมอย่างดี และชี้ให้เห็นว่าเขาได้พัฒนาจิตภายในของตน อย่างดีแล้ว การมีอัตมโนทัศน์ในทางที่ดีจะเป็นสิ่งสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนผูกพันกับครอบครัวและเห็นห่างจากค้ายิยมและวัฒนธรรมเฉพาะกลุ่มของเยาวชนกระทำผิดต่าง ๆ ในละแวกบ้านที่ถือว่าการกระทำความผิดกฎหมายเป็นเรื่องธรรมดา เด็กที่มีอัตมโนทัศน์ที่ดีมีแนวโน้มที่จะหลีกเลี่ยงเพื่อน ๆ หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ชักนำไปให้กระทำความผิดกฎหมาย (Walter C. Reckless 1961: 346-353) เรคเลส สรุปว่าการมีอัตมโนทัศน์ที่ดีเป็นเครื่องป้องกัน (insulator) มีให้เยาวชนกระทำความผิดกฎหมาย แม้ว่าจะอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ดี (Reckless and Dinitz 1967: 515-523)

นอกจากนี้ยังมีการวิจัยอื่นที่สนับสนุนว่า ผู้กระทำความผิดกฎหมายมีอัตมโนทัศน์ที่ไม่ดีเช่น จอนสัน (Johnson 1967: 56-58) ศึกษาอาชญากรพบว่า อาชญากรส่วนใหญ่มีอัตมโนทัศน์ที่ไม่ดี และสรุปว่าอัตมโนทัศน์ที่ไม่ดีสอดคล้องกับบุคคลที่มีพฤติกรรมที่ไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม ส่วนบอลล์ (Ball 1977: 101-117) ศึกษาเฉพาะเยาวชนเขตเมืองใหญ่ทั้งชายและหญิงที่เป็นบุตรของชนชั้นแรงงาน พบว่า

อัครโมทัศน์ที่ตีความสัมพันธ์ทางลบกับการขอปะพฤติคนชดกับกฎเกณฑ์ของสังคม

สำหรับประเทศไทยนั้น สมพันธ์ ศรีแก้วและคณะ (2520) ได้ศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติของเยาวชนในโรงเรียนเมตตาศึกษาและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าเยาวชนในโรงเรียนเมตตามีทัศนคติต่อตนเองสูงกว่าเยาวชนในสถานพินิจ

ข. ความเชื่อเรื่องแหล่งควบคุมภายใน-นอกตน (Locus of Control)

คนบางคนเชื่อว่าสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนเป็นเพราะทักษะและความสามารถของตนเอง และมีความรู้สึกรับผิดชอบในสิ่งที่ตนได้รับ ส่วนบุคคลอีกพวกหนึ่งเชื่อว่าสิ่งที่ตนได้มาขึ้นอยู่กับโชคชะตา หรือการตัดสินใจของผู้มีอำนาจ ซึ่งเขาควบคุมไม่ได้ ผู้ที่มีความเชื่อในตนเองสูงในกรณีควบคุมสิ่งต่าง ๆ ได้เป็นผู้ที่มีความเชื่อในแหล่งควบคุมภายในตน ส่วนผู้ที่มีความเชื่อในตนเองที่สามารถควบคุมสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองได้ต่ำ เรียกว่าเป็นผู้ที่มีความเชื่อในแหล่งควบคุมภายนอกตน

บุคคลมีความเชื่อในเรื่องแหล่งควบคุมภายใน-นอกตน แตกต่างกันตามการเรียนรู้ทางสังคม เมื่อแสดงพฤติกรรมใด ๆ แล้วได้รับการเสริมแรงเสมอ ๆ บุคคลย่อมชอบที่จะทำพฤติกรรมนั้นซ้ำในสภาพที่คล้ายคลึงกัน เขาจึงเชื่อว่าพฤติกรรมของเขาย่อมได้รับการเสริมแรงอีก การคาดหวังถูกต้องและการเสริมแรงที่มีสม่าเสมอทำให้เขาเชื่อว่าตนสามารถควบคุมสิ่งต่าง ๆ ได้ เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเกิดจากแหล่งควบคุมภายในตน ส่วนผู้ที่พยายามทำพฤติกรรมใด ๆ ก็ไม่ค่อยได้รับการเสริมแรง หรือได้รับการเสริมแรงเป็นบางครั้งบางคราว ความไม่แน่นอนของการเสริมแรงทำให้เขาไม่สามารถควบคุมเหตุการณ์หรือคาดคะเนสิ่งใดได้ ผลดีหรือร้ายที่เกิดขึ้นกับตนจึงขึ้นอยู่กับความบังเอิญ โชค สิ่งแวดล้อม หรือผู้มีอำนาจจะบันดาลให้เป็นไป (Rotter 1982: 171-172)

หลายปีก่อนที่รอทเทอร์ เสนอความคิดเรื่องแหล่งควบคุมภายใน-นอกตนนี้ เมอร์ตัน (Merton 1938: 672-682) ได้เสนอแนวคิดในทางอาชญวิทยา ซึ่งกล่าวถึงการปรับตัวของเด็กและเยาวชนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำว่าเมื่อไม่สามารถบรรลุถึงจุดหมาย (goal) ตามที่สังคมต้องการ คือความมีฐานะทางเศรษฐกิจสูงได้ด้วยวิถีทาง (mean) ที่เป็นที่ยอมรับของสังคม

เช่นการตั้งใจเรียน ขยันทำงาน ดังนั้นเด็กเหล่านี้จึงปรับตัวด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การหาหนทางใหม่ที่สังคมไม่ยอมรับ (innovation) เช่นการลักขโมย โกง ฆาตกรรม ทั้งนี้เพราะเด็กเหล่านี้เชื่อว่าตนไม่มีอำนาจที่จะควบคุมชะตาชีวิตของตนไปสู่ความ ทัศนคติที่เข้มงวดทางสังคมได้ด้วยวิธีการที่เป็นที่ยอมรับ การมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนจึงเป็นการ กระทำตามแต่โชคชะตาจะฉิบหาว่าจะถูกจับกุมหรือไม่ ดังนั้นเขาชนที่มีความรู้สึกว่าคุณ ไม่สามารถควบคุมชะตาชีวิตตนได้ คือรู้สึกว่าตนไม่มีอำนาจจะมีแนวโน้ม มีพฤติกรรม ผ่าฝืนสังคมมาก

ตามความคิดของ รอทเตอร์ (Rotter 1982) ผู้ที่มีความเชื่อในแหล่ง ควบคุมจากภายนอกตนไม่ค่อยชอบที่จะต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งความสำเร็จ (achievement) ดังนั้นถ้าบุคคลขาดความต้องการที่จะสัมฤทธิ์ผลด้วยวิธีการที่ถูก กฎหมาย (legitimate achievement) เขายอมหันไปใช้วิธีการที่ผิดกฎหมาย ยิ่งไปกว่านั้นผู้ที่เป็นผู้เชื่อในแหล่งควบคุมจากภายนอกตน มีแนวโน้มจะคล้อยตามผู้อื่น เช่น อรรถพร สมิทธิธรรมรักษ์ (2518) ศึกษาความเชื่อในเรื่องแหล่งควบคุมภายใน-นอกตน ที่มีต่อพฤติกรรมคล้อยตาม จากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักศึกษาวิทยาลัยครูพบว่า นักศึกษา ที่มีความเชื่อในแหล่งควบคุมภายในและนักศึกษาที่มีความเชื่อในแหล่งควบคุมจากภายนอก มีระดับพฤติกรรมการคล้อยตามวัดโดยแบบทดสอบซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิดของ แอสช์ (Asch 1957) แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่นักศึกษาที่มีความ เชื่อในแหล่งควบคุมจากภายนอกมีพฤติกรรมคล้อยตามสูงกว่านักศึกษาที่มีความเชื่อใน แหล่งควบคุมจากภายในตน

ดังนั้นในสภาพแวดล้อมที่มีตัวอย่างของการกระทำผิดกฎหมายอยู่มาก เช่นใน แหล่งเสื่อมโทรมที่เป็นหลุมหลบซ่อนการกระทำผิดกฎหมายและอาชญากรรม ผู้ที่มีความเชื่อ เรื่องแหล่งควบคุมจากภายนอกตนย่อมไม่มีความสามารถที่จะควบคุมตนไม่ให้คล้อยตาม แบบผู้กระทำผิดกฎหมายได้

ลีเวนสัน (Levenson 1974: 354-356) ได้ศึกษาผู้ที่ถูกคุมขังในคุก ในเรื่องเกี่ยวกับความเชื่อเรื่องแหล่งควบคุมภายใน-นอกตน โดยการสร้างสเกล แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนหนึ่งวัดความสำคัญของโอกาส (chance) หรือความ

บังเอิญในชีวิต อีกส่วนหนึ่งวัดความสำคัญของผู้อื่นที่มีอำนาจ (powerful others) ในการกำหนดชะตาชีวิตของบุคคล ปรากฏว่าผู้ที่ถูกจำคุกด้วยโทษเกินกว่า 5 ปี ซึ่งส่วนใหญ่ทำผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย มีความเชื่อวาตนเองมีอำนาจในการกำหนดชีวิตของตนสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติว่าผู้ที่ถูกจำคุกด้วยโทษต่ำกว่า 5 ปี ซึ่งถูกจำคุกต่ำกว่า 5 ปี ส่วนใหญ่ทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ส่วนการทดสอบเรื่องความบังเอิญนั้นทั้งสองกลุ่มมีความเชื่อไม่แตกต่างกัน

แม้ว่ายังไม่มีการวิจัยที่สามารถสรุปได้ว่าอาชญากรหรือเขาวงกตกระทำผิดกฎหมาย มีความเชื่อในเรื่องแหล่งควบคุมภายใน-นอกคนแตกต่างกันไปจากกลุ่มบุคคล โดยทั่วไปแต่มีการวิจัยพบว่าผู้ที่ถูกคุมขังที่ตั้งใจอดบิตัวเป็นคนดีด้วยการตั้งใจเรียนหนังสือ ปีกัดวิชาชีพ ชอบใช้ห้องสมุด และบริการการส่งเสริมวิชาชีพเป็นพวกที่มีความเชื่อในแหล่งควบคุมภายในตนมากกว่ากลุ่มที่ไม่ชอบใช้บริการต่าง ๆ ในการฝึกฝนอบรมของสถานฝึกอบรม (Groh and Goldenberg 1976: 169-178) ยิ่งไปกว่านั้น ซีแมน (Seeman 1963: 270-284) ศึกษาในบรรดาชายที่ถูกคุมขังในสถานกักกันที่ที่มีความเชื่อเรื่องแหล่งควบคุมภายในตนสูง มีความสามารถจดจำคำสั่งสอนเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ ข้อห้าม ระเบียบปฏิบัติในสถานกักกันดีไปกว่าพวกที่มีความเชื่อเรื่องแหล่งควบคุมภายในตน นอกจากนั้นพวกที่มีความเชื่อในแหล่งควบคุมภายในตน เรียนรู้เรื่องสิ่งที่ตนควรจดจำและปฏิบัติเมื่อพ้นโทษแล้ว อยู่ในความคุ้นเคยประพฤติกองพนักงานพักการลงโทษ (Parole officers) และมีความรู้สึกถึงความสำคัญของปัจจุบันและอนาคตมากกว่าพวกที่มีความเชื่อในแหล่งควบคุมจากภายนอกตน

ค. ความโน้มเอียงไปในทางเป็นปฏิปักษ์ต่อกฎหมาย (Delinquent Definition)

ความโน้มเอียงไปในทางเป็นปฏิปักษ์ต่อกฎหมายเป็นหลักพื้นฐานที่ทำให้บุคคลกระทำความผิดกฎหมายตามความคิดที่เสนอโดยซีทเทอร์แลนด์ (Sutherland 1978) ในทฤษฎีความแตกต่างในการคบค้าสมาคม (Differential Association)

ความแตกต่างในการคบค้าสมาคมเป็นทฤษฎีพฤติกรรมอาชญากรที่มีพื้นฐานมาจากทฤษฎีการเรียนรู้ ซีทเทอร์แลนด์ กล่าวว่า ในช่วงทศวรรษที่ 1930

เขาได้รับอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนนักจิตวิทยาในมหาวิทยาลัยอินเดียนาในการใช้กฎการเรียนรู้เข้าเป็นพื้นฐานในการอธิบายพฤติกรรมอาชญากร เขาเสนอทฤษฎีนี้ครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ. 1939 และได้ปรับปรุงจนกระทั่งพิมพ์ครั้งสุดท้ายกับนักศึกษาชื่อ เครสซี (Donald R. Cressey) ในปี ค.ศ. 1978 ในหนังสือชื่อหลักอาชญาวิทยา (Principles of Criminology)

✓ ชีทเทอร์แลนต์ เสนอเนื้อหาสาระของทฤษฎี สรุปที่สำคัญได้ดังนี้

1. พฤติกรรมอาชญากรสามารถเรียนรู้ได้
2. พฤติกรรมอาชญากรสามารถเรียนรู้ได้โดยกระบวนการติดต่อสื่อสาร
3. หลักการสำคัญที่สุดของการ เรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรจะเกิดขึ้นเมื่อมีการติดต่อกันอย่างใกล้ชิดในกลุ่ม
4. กระบวนการเรียนรู้ที่อาชญากร ได้รับนั้นจะ เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับ
  - ก. เทคนิคในการประกอบอาชญากรรมซึ่งบางครั้งซับซ้อน บางครั้งแบบง่าย ๆ

ข. แรงจูงใจ ทักษะ และ การหาเหตุผลมาอ้าง

5. ทิศทางของแรงจูงใจและแรงผลักดันนั้นขึ้นอยู่กับ การเรียนรู้ว่ามีความโน้มเอียงไปในทางเป็นปฏิปักษ์ต่อกฎหมายหรือชอบด้วยกฎหมาย
6. หลักสำคัญยิ่งที่ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมอาชญากรหรือไม่ขึ้นอยู่กับ การที่บุคคลมีความโน้มเอียงไปในทางเป็นปฏิปักษ์ต่อกฎหมาย เพราะคิดว่าการไม่ทำตามกฎหมาย เป็นสิ่งที่มีคุณค่ามากกว่าการทำตามกฎหมาย
7. ความแตกต่างในการคบหาสมาคมจะแตกต่างในแง่ของความถี่ในการคบหา (frequency) ระยะเวลาการคบหา (duration) ความสัมพันธ์ที่เริ่มแรกแต่ก่อนเท่ามากน้อยเพียงใด (priority) และความเข้มข้นของการสมาคม (intensity)

จากทฤษฎีความแตกต่างในการคบหาสมาคมจึงกล่าวได้ว่าการกระทำผิดกฎหมายของเยาวชนเป็นผลมาจากเด็กและเยาวชนเห็นว่าการกระทำผิดกฎหมายดีกว่าการปฏิบัติตามกฎหมายหรือมีความโน้มเอียงไปในทางเป็นปฏิปักษ์ต่อกฎหมาย

เฮพเบิร์น (Hepburn 1977: 450-451) พบว่าความโน้มเอียงไปในทางเป็นปฏิปักษ์ต่อกฎหมายมีสาเหตุมาจากครอบครัวอีกด้วย ความล้มเหลวของครอบครัวทำให้ไม่สามารถเป็นแหล่งผูกมัดให้เยาวชนมีความผูกพันกับครอบครัว และสิ่งนี้เองที่ทำให้เด็กและเยาวชนยิ่งเพิ่มความคบหาสมาคมกับผู้มีความประพฤติเหลวไหล นอกบ้าน บทบาทของครอบครัวที่มีต่อพฤติกรรมการกระทำผิดไม่ได้มีความสัมพันธ์กันโดยตรง ในทฤษฎีของซัทเชอร์แลนต์ มิได้กล่าวว่าครอบครัวมีความสัมพันธ์โดยตรงกับพฤติกรรมการกระทำผิดแต่ความสัมพันธ์ในครอบครัวหรือการขาดความสนับสนุนจากครอบครัวมีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผลโดยตรง (direct causal effect) กับการคบค้าสมาคมกับผู้มีความประพฤติเบี่ยงเบนและความโน้มเอียงไปในทางเป็นปฏิปักษ์ต่อกฎหมาย และความ เป็นปฏิปักษ์ต่อกฎหมายนี้เองมีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุโดยตรงที่ทำให้เยาวชนกระทำผิดกฎหมาย

โรเจอร์ส (Rogers 1977: 36-45) ได้ศึกษาเด็กนักเรียนโดยถามว่าทำไมเขาไม่กระทำผิดกฎหมายหรือประกอบอาชญากรรม เด็กส่วนใหญ่ตอบว่าเพราะบิดามารดาสอนว่าอะไรถูกอะไรผิด และได้แสดงตนเป็นแบบอย่างของการทำงานหนักและซื่อสัตย์ นอกจากนี้ยังกล่าวไว้ว่าบิดามารดาของตนได้สอนค่านิยมที่ควรปฏิบัติ และการไม่กระทำผิดกฎหมายเพราะเชื่อว่าค่านิยมเหล่านั้นเป็นสิ่งดี ไม่ใช่เพราะกลัวการลงโทษ ซึ่งแสดงว่านักเรียนไม่มีความโน้มเอียงไปในทางเป็นปฏิปักษ์ต่อกฎหมาย

เจนเซน (Jensen 1976: 37) ศึกษาเปรียบเทียบการยอมรับสินบนระหว่างนักศึกษาระดับปริญญาตรีและนักธุรกิจที่มีประสบการณ์พบว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีไม่นิยมชมชอบหรือสนับสนุนการรับสินบนในขณะที่นักธุรกิจผู้ที่มีประสบการณ์เชื่อว่าการยอมรับสินบนเป็นเรื่องปกติธรรมดาที่ไม่เสียหายแต่กลับก่อประโยชน์แก่ตน การวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่านักธุรกิจผู้ที่มีประสบการณ์มีความโน้มเอียงไปในทางเป็นปฏิปักษ์ต่อกฎหมายมากกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี ทั้งนี้เจนเซนให้เหตุผลว่าเพราะนักศึกษาระดับปริญญาตรียังไม่ประสบการณ์การได้รับสินบนในวงการธุรกิจ จึงไม่ได้เรียนรู้และเห็นว่าการรับสินบนมีคุณค่าแก่ตน

อย่างไรก็ตาม ความทฤษฎีความแตกต่างในการคบค้าสมาคมกับความโน้มเอียงไปในทางเป็นปฏิปักษ์ต่อกฎหมาย เป็นผลจากการคบค้าสมาคมกับผู้ที่มีความประพฤติเบี่ยงเบน

การคบค้าสมาคมกับผู้ที่มีความประพฤติเบี่ยงเบน รวมถึงการเรียนรู้อะไรด้วยความรู้สึกที่ว่าการกระทำผิดให้คุณค่ามากกว่ากลุ่มเพื่อนที่ใกล้ชิดในการศึกษาเยาวชนกระทำผิดกฎหมายในสหรัฐอเมริกาพบว่า เด็กและเยาวชนกระทำผิดส่วนใหญ่กระทำผิดเป็นกลุ่มแม้ว่าลักษณะการกระทำผิด เป็นกลุ่มอาจแตกต่างกันบ้างตามประเภทการกระทำผิด (Erickson and Jensen 1977: 262-273)

คาเมอร์รอน (Cameron 1946: 148-149) ศึกษาพบว่า เยาวชนที่กระทำผิดด้วยการฉ้อโกงหรือขโมยทรัพย์ด้วยความชำนาญมักช่วยตนเองตามลำพัง แต่พวกที่ยังอ่อนหัดส่วนใหญ่ฉ้อโกงหรือขโมยทรัพย์ร่วมกับเพื่อน และเมื่อคนได้รับการฝึกฝนและถ่ายทอดให้ความรู้สึกไม่วิตกกังวลหรือสับสนใจแล้วจึงลึกลับโดยตามลำพัง การถ่ายทอดความรู้สึกเช่นนี้เป็นการสร้างให้ผู้อ่อนหัดมีความโน้มเอียงไปในทางเป็นปฏิปักษ์ต่อกฎหมาย

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าความโน้มเอียงไปในทางเป็นปฏิปักษ์ต่อกฎหมายมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับการมีเพื่อนกระทำผิดด้วย

ปัจจัยทางสภาพแวดล้อม

นอกจากเยาวชนกระทำผิดกฎหมายเนื่องจากปัจจัยทางครอบครัว และปัจจัยเกี่ยวกับตัวเด็กแล้ว ปัจจัยทางสภาพแวดล้อมก็มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่ชักนำให้เด็กกระทำผิดกฎหมาย ดังเช่นสภาพแวดล้อมดังต่อไปนี้

ก. ความขอยกการศึกษาและการมีเวลาว่างมาก เนื่องจากเยาวชนส่วนใหญ่อยู่ในครอบครัวที่ยากจน มีความร่ำรวยในการศึกษาค่า จึงไม่ค่อยสนใจการศึกษาของตน เยาวชนส่วนใหญ่จึงมีการศึกษาค่า (Cloward and Ohlin 1960; เสาวภา วัชรภิกคิ 2521; อธิธา อิมป์ไพฑูรย์ 2521; พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ 2523)

เด็กและเยาวชนมีการศึกษาค่า อาจไม่สามารถหางานทำได้ หรือหางานทำแต่มีรายได้ไม่พอเพียง ต้องทำงานใช้แรงงานซึ่งเป็นงานชั่วคราว เหล่านี้ล้วนอาจ

เป็นเหตุให้เขาวชนมีเวลาว่าง การมีเวลาว่างก็เป็นการเปิดโอกาสให้เขาวชนเที่ยวเล่นกับเพื่อนและชักชวนกันทำนิตกฏหมายได้

ข. การมีผู้ใกล้ชิดกระทำนิตกฏหมาย

ในขณะที่บิดามารดาผู้ปกครองไม่มีเวลาเอาใจใส่ดูแล เขาวชนไม่ได้เรียนหนังสือจึงมีเวลาว่างมากเพราะไม่มีอาชีพหรืองานทำเป็นหลักแหล่ง เด็กและเขาวชนเหล่านี้มีเวลาว่างมากจึงเกาะกลุ่มคบเพื่อนเที่ยวเตร่สนุกสนาน (เลาวภาวรัชระภิกคิ 2521) และจากการศึกษาเขาวชนกระทำนิตกฏหมายว่าเพื่อนสนิทของเขาวชนกระทำนิตกฏหมายมีลักษณะการกระทำนิตกฏหมายด้วยกัน (พรเพิ่ม เพชรสุขศิริ 2523)

การคบเพื่อนหรือผู้กระทำนิตกฏหมายย่อมเกิดการเรียนรู้แบบแผนการกระทำนิตกฏหมาย ตลอดจนยอมรับเอาความเห็นว่าการกระทำนิตกฏหมายให้คุ้มค่ามากกว่ากระทำตามกฏหมาย เด็กและเขาวชนจึงยินดีที่จะปฏิบัติตามฝ่าฝืนกฏหมาย (Sutherland and Cressey 1978: 80-83; Hepburn 1967: 450) เช่น เซอร์จิ (Hirschi 1969: 99) พบว่าร้อยละ 45 ของนักเรียนที่มีเพื่อนสนิทถูกตำรวจจับกุมตั้งแต่ 4 ครั้งขึ้นไป ตนเองก็ถูกตำรวจจับกุมตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไปด้วย ในขณะที่มีเพียงร้อยละ 7 ของนักเรียนที่ไม่มีเพื่อนสนิทถูกจับกุมเลย แต่ตนเองถูกจับกุม 2 ครั้งขึ้นไป

ชอว์ (Shaw, quoted in Phelps 1976: 76) ศึกษาการกระทำนิตกฏหมายของเขาวชนถึงกับสรุปว่า ไม่เคยพบเขาวชนกระทำนิตกฏหมายใครที่กระทำนิตกฏหมายครั้งแรกเพียงตามลำพัง และการกระทำนิตกฏหมายส่วนใหญ่ของเขาวชนเป็นผลจากการกระทำนิตกฏหมายร่วมกันในกลุ่มเพื่อน พี่น้องหรือคนในครอบครัวเดียวกัน

ค. ละแวกบ้าน

ชอว์และแมคเคย์ (Shaw and McKay quoted in Phelps 1976: 75-76) เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับเขาวชนกระทำนิตกฏหมายเป็นผลมาจากความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อมเนื่องจากการพัฒนาสู่สังคมเมือง สังคมและสภาพแวดล้อมที่เสื่อมโทรมเป็นแหล่งเชื้ออำนวยการเกิดอาชญากรรมและเขาวชนกระทำนิตกฏหมายสูงขึ้น ทั้งสองได้ศึกษาประวัติเด็กกระทำนิตกฏหมายจาก

แฟ้มประวัติของศาลคดีเด็กและเยาวชนในนครชิคาโก ถึง 2 ครั้งคือ ช่วงปี ค.ศ. 1900-1906 และ ค.ศ. 1917-1923 ตามจำนวนเยาวชนชายที่ศึกษาทั้งสิ้น 8,506 คน พบว่า จากการจุดที่อยู่ของเยาวชนลงบนแผนที่เมืองชิคาโกแสดงให้เห็นว่า เยาวชนกระทำผิดส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในบริเวณที่ยากจน มีอาคารบ้านพักเก่าเสื่อมโทรม มีอัตราการเพิ่มประชากรสูงและมีอาชญากรรมที่ประกอบโดยผู้ใหญ่สูงด้วย

สำหรับประเทศไทยนั้นพบว่าเยาวชนกระทำผิดส่วนใหญ่มีที่พักอาศัยอยู่ในเขตสลัมซึ่งเป็นชุมชนแออัดและเสื่อมโทรม (เสาวภา วัชรภิกคิ 2521; พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ 2523; อัจฉราพรพ ทศะบุระณะ 2524) เด็กที่เป็นเพื่อนสนิทกันมาจากแหล่งเสื่อมโทรมด้วยกันจะเกาะกลุ่มอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม ๆ ละประมาณ 10-20 คน เมื่อถูกอบรมอยู่ในสถานฝึกและอบรม (อชพา จิมป์ไพฑูรย์ 2521)

อย่างไรก็ตามโดยทั่วไปแล้วละแวกบ้านมีอิทธิพลที่ทำให้เด็กกระทำผิดกฎหมายเพียงอย่างเดียว หากแต่สิ่งแวดล้อมหรือละแวกบ้านที่ไม่ดีนั้นมีผลต่อสิ่งอื่น ๆ ที่มีส่วนผลักดันให้เด็กกระทำผิดกฎหมาย เช่นการมีเพื่อนกระทำผิดครอบครัวมีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ ฯลฯ ดังเช่นมีการวิจัยของ

ชอว์และแมคเคย์ (Shaw and McKay 1942: 317-318) เสนอแนวความคิดจากการศึกษาของเขาว่า ในขณะที่อยู่สภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมรอบข้างเสื่อมโทรม เด็กที่อาศัยอยู่ในบริเวณนั้นจึงรับรู้และยอมรับเอาค่านิยมต่าง ๆ ที่พัฒนาขึ้นเฉพาะในสังคมของตนเองคือในละแวกบ้าน ค่านิยมนั้นเป็นค่านิยมเฉพาะกลุ่ม ซึ่งแตกต่างไปจากสังคมใหญ่ภายนอก การพัฒนาวิถีชีวิตเช่นนี้ทำให้เกิดการถ่ายทอดและรับเอาวิถีการกระทำผิดต่าง ๆ ซึ่งกันและกัน และเพื่อจะคงความเชื่อว่าสิ่งที่กลุ่มกระทำถูกต้องจึงต้องชักชวนผู้อยู่ในสภาพแวดล้อมเดียวกันให้ยอมรับและรับเอาค่านิยมนั้นด้วย เยาวชนที่อาศัยในสภาพแวดล้อมดังกล่าวจึงกระทำผิดกฎหมายสูงกว่าเยาวชนที่อาศัยอยู่ในแหล่งอื่น

โคเฮน (Cohen 1966) เสนอแนวความคิดเพิ่มเติมว่าเยาวชนมิใช่เพียงการถ่ายทอดวัฒนธรรม (cultural transmission) เกี่ยวกับการกระทำผิดเท่านั้น วัฒนธรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเป็นหนทางไปสู่การแก้ไข ปัญหาเกี่ยวกับสถานภาพของตนเอง ซึ่งเด็กที่อยู่ในสภาพแวดล้อมซึ่งเป็นแหล่งเชื่อมโยงโทรมยากจนมีส่วนร่วมทั้งนี้เกิดขึ้น เพราะการมีทัศนคติต่อตนเองในทางด้อยกว่ากลุ่มเปรียบเทียบซึ่งเป็นเด็กจากชนชั้นกลาง เพื่อผ่อนคลายปัญหาที่ตนเองอาจบรรลุสถานภาพที่ดีเยี่ยมเด็กชนชั้นกลาง เด็กในแหล่งยากจนจึงมีพฤติกรรมในทางสอดคล้องกับทัศนคติที่มีต่อตนเองนั่นคือ การมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนเพื่อสร้างค่านิยมใหม่ในกลุ่มของตนเองสามารถบรรลุสถานภาพทางสังคมภายในกลุ่มได้ โดยไม่จำเป็นจะต้องปฏิบัติตามสังคมส่วนใหญ่ เพราะถือว่าค่านิยมและการประพฤติตนเองตามสังคมส่วนใหญ่นั้นมิได้สำหรับกลุ่มชนชั้นกลางเท่านั้น

จากการศึกษาวิจัยซ้ำหลายครั้งตลอดระยะเวลาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1900-1931 ชอว์และแมคเคย์ (Shaw and McKay 1969: 318) ว่า อัตราการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนแตกต่างกันไปตามสภาพความเป็นอยู่ทางสังคมและเศรษฐกิจของละแวกบ้าน เขาสรุปว่า

... อัตราการกระทำผิดของเยาวชนต้นแปรอย่างใกล้ชิดกับสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ชุมชนใดที่มีอัตราการกระทำผิดกฎหมายของเยาวชนชั้นใต้ เห็นว่าชุมชนนั้นมีลักษณะประชากรที่ด้อยโอกาสในทางเศรษฐกิจและสังคม ชุมชนนั้นมักไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างเพียงพอ สำหรับสมาชิกที่จะไชน่าไปสู่การสร้างสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมที่ดีกว่าหรือเพียงพอให้เทียบเท่ากับสังคมในชุมชนอื่น ๆ โดยทั่วไป การพักอาศัยอยู่ในชุมชนที่มีลักษณะที่ให้เห็นถึงความด้อยในโอกาสที่จะเทียบเท่ากับชุมชนอื่น ๆ เห็นได้จากกรณีอัตราว่างงานสูง ไม่มีสถานที่พักผ่อนอบรม หรือโรงเรียนอย่างเพียงพอ เพื่อใช้เป็นทางไปสู่ความดีเยี่ยมทางเศรษฐกิจและสังคม...

การศึกษาของวูล์ฟแกงและคณะ (Wolfgang, et al. 1972: 244-255) พบว่า การศึกษาเด็กแบบติดตาม (Cohort Study) ตั้งแต่เกิดในปี 1945 จำนวน 9,945 คน พบว่า ร้อยละ 35 ของเด็กกลุ่มนี้ อย่างน้อยกระทำผิด และมีตำรวจเข้าใกล้เกลี่ยอย่างน้อย 1 ครั้ง เด็กเหล่านี้ส่วนใหญ่เริ่มกระทำผิดระหว่างอายุ 14-18 ปี โดยเฉพาะอย่างยิ่งส่วนใหญ่กระทำผิดครั้งแรกเมื่ออายุ 15 ปี

ในจำนวนเด็กที่กระทำผิดและถูกตำรวจจับกุมส่วนใหญ่มีเพื่อนกระทำผิดด้วย นอกจากโรงเรียนก่อนจบการศึกษาที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ และเป็นสมาชิกของครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ บิดามารดามีอาชีพซึ่งมีรายได้ต่ำ

ไวท์ (Whyte, quoted in Phelps 1976: 76-77) ศึกษาการกระทำผิดของเยาวชนของเด็กชนชั้นกรรมกรด้วยวิธีการสังเกตโดยมีส่วนร่วม (participant observation) ในละแวกบ้านที่มีแก๊งเยาวชนอิตาเลียนในบอสตัน ผลการศึกษาชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ของสมาชิกสังคมมุมถนน (Street Corner Society) ว่ามีการเลื่อนชั้นไปสู่ความมีอำนาจและการยอมรับในกลุ่มของตน การปฏิสัมพันธ์ในกลุ่มมีเพื่อบังคับไปสู่จุดหมาย ซึ่งพวกเขายอมรับให้ความหมายกันเอง (own definition) ไวท์ชี้ให้เห็นว่าสังคมที่เด็กเหล่านี้อาศัยอยู่ในละแวกบ้านไม่มีหนทางไปสู่ความสำเร็จในการเลื่อนชั้นทางสังคมในสังคมภายนอกได้ ดังนั้นเขาจึงสร้างและดำเนินวิถีชีวิตไปสู่สถานภาพของกลุ่มตนเอง เช่นการมีอำนาจในกลุ่มที่เป็นเช่นนั้นเพราะเขาให้ความหมายต่อสิ่งต่าง ๆ และยอมรับกันเอง ซึ่งความเห็นเช่นนี้ก็สอดคล้องกับ ซัทเธอร์แลนด์ (Sutherland 1978: 146) ซึ่งกล่าวว่าเยาวชนกระทำผิดกฎหมายเพราะเขาให้ความหมายต่อการกระทำผิดกฎหมายว่ามีคุณค่าในตนเองและให้ประโยชน์มากกว่าการปฏิบัติตามกฎหมาย

จากการทบทวนผลงานวิจัยและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดกฎหมายของเยาวชนสรุปได้ว่า ในขณะที่เด็กและเยาวชนกระทำผิดกฎหมายเติบโตในสภาพครอบครัวซึ่งกล่าวมาแล้วในเรื่องปัจจัยในครอบครัว ว่ามีสภาพเป็นครอบครัวที่มีบิดามารดามีการศึกษาต่ำ ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างไร้แรงงาน มีรายได้ต่ำ ในขณะที่ครอบครัวมีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำแต่ก็เป็นครอบครัวใหญ่ มีบุตรมาก หัวหน้าครอบครัวหรือบิดามารดาจึงมีการรับผิดชอบสนใจในเรื่องทำมาหาเลี้ยงชีพจึงไม่มีเวลาอบรมเลี้ยงดูบุตรอย่างเอาใจใส่ ไม่มีเวลาชี้แจงอธิบายเหตุผล หรือวางเงื่อนไขในการควบคุมความประพฤติของบุตร การอบรมเลี้ยงดูจึงอาจเป็นลักษณะปล่อยปละละเลยหรือในทางตรงข้ามก็อาจใช้วิธีการลงโทษอย่างเข้มงวดกวดขัน โดยไม่ต้องอธิบายเหตุผล ในขณะที่เดียวกันสภาพครอบครัวของเยาวชนส่วนใหญ่มีลักษณะแตกต่างไม่ปรองดองกัน มีบุคคลในบ้านติดเหล้า หรือติดการพนัน

สภาพครอบครัวดังกล่าวอาจมีผลให้เยาวชนกระทำผิดกฎหมาย มีอันโนโทษในทางไม่ดี และเชื่อเรื่องแห่งความคุ้มครองจากภายนอกตน ในขณะที่ตัวเด็กและเยาวชนเองมีลักษณะพร้อมที่จะกระทำผิดอยู่แล้ว กล่าวคือมองตนเองในทางไม่ดี ค้อยคุณค่า และเชื่อว่าสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนเป็นเรื่องของอำนาจที่ตนไม่อาจกำหนดได้ ดังนั้นเมื่อตกอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เชื่ออำนาจให้กระทำผิดก็จะยิ่งกระทำผิดโดยไม่มีอะไรเป็นเครื่องเหนี่ยวรั้ง เช่นการอาศัยอยู่ในแหล่งเสื่อมโทรม ไม่ได้เรียนหนังสือ มีเวลาว่างมาก มีเพื่อนบุคคลใกล้ชิดคิดในละแวกบ้านกระทำผิด และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมความคิดโน้มเอียงไปในทางเป็นปฏิปักษ์ต่อกฎหมาย กล่าวคือ พวกเขามีความเชื่อว่าการกระทำผิดเป็นสิ่งให้ประโยชน์มากกว่าการทำตามกฎหมายด้วยปัจจัยต่าง ๆ ที่กล่าวมาจึงเป็นปัจจัยที่คาดว่าจะพบในตัวเยาวชนกระทำผิดกฎหมาย

ปัญหาในการวิจัย

ปัจจัยทางจิตวิทยาและสังคมวิทยาอะไรบ้างที่สัมพันธ์กับเยาวชนกระทำผิดกฎหมาย

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาให้ทราบถึงปัจจัยร่วมที่เยาวชนกระทำผิดกฎหมาย
2. เพื่อศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อเยาวชนกระทำผิดกฎหมาย

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะเยาวชนกระทำผิดกฎหมายซึ่งมีอายุระหว่าง 14-18 ปี ที่ถูกศาลพิพากษาให้เฝ้ากอบรมในสถานเฝ้ากอบรมต่าง ๆ เฉพาะเขตกรุงเทพมหานคร คือ สถานเฝ้าและอบรมเยาวชนหญิงบ้านปรานี สถานเฝ้าและอบรมเยาวชนชายบ้านกุฎา และสถานเฝ้าและอบรมเยาวชนชายบ้านอุเบกษา และเป็นเยาวชนที่กระทำผิดเฉพาะคดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน ซึ่งได้แก่ลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ ชิงทรัพย์ และปล้นทรัพย์ และศึกษาเฉพาะนักเรียนในโรงเรียนรัฐบาลส่วนกลางสังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และศึกษาเฉพาะโรงเรียนสหศึกษาที่มีทั้งชั้นมัธยมต้นและมัธยมปลาย เพราะนักเรียนช่วงอายุ 14-18 ปี ควรศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมปีที่ 3, 4, 5 และ 6

2. ปัจจัยต่าง ๆ ที่นำมาศึกษาครั้งนี้จำกัดเฉพาะปัจจัยทางสังคมวิทยา และทางจิตวิทยาเท่านั้นไม่ศึกษาถึงปัจจัยทางชีววิทยาและได้นัยกตัวแปรต่าง ๆ ตาม ปัจจัยด้านต่าง ๆ ดังนี้

ก. ปัจจัยทางครอบครัว ได้แก่

อาชีพบิดา

อาชีพมารดา

การศึกษาบิดา

การศึกษามารดา

การมีบุคคลในบ้านติดเหล้า

การมีบุคคลในบ้านติดการพนัน

การอยู่ร่วมกันของบิดามารดา

การมีบิดามารดาเลี้ยง

จำนวนพี่น้องทั้งหมด

จำนวนบุคคลในบ้าน

ผู้ที่เข้าวินอาศัยอยู่ด้วย

รายได้รวมของครอบครัวต่อเดือน

ความไม่ปรองดองกันในครอบครัว

การหย่าร้าง

ข. ปัจจัยเกี่ยวกับตัวเยาวชนเอง ได้แก่

อัตมโนทัศน์ (Self-Concept)

ความเชื่อเรื่องแหล่งควบคุมภายใน-นอกคน (Locus of Control)

ความโน้มเอียงไปในทางเป็นปฏิปักษ์ต่อกฎหมาย (Delinquent Definition)

ค. ปัจจัยทางสภาพแวดล้อม ได้แก่

การศึกษา
 การมีพี่น้องถูกจับกุม
 การมีบุคคลในบ้านถูกจับกุม
 การมีเพื่อนสนิทถูกจับกุม
 ระยะเวลา
 เวลาว่าง
 การใช้เวลาว่าง

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. เยาวชนกระทำผิดกฎหมาย หมายถึง เยาวชนที่มีอายุตั้งแต่ 14-18 ปี ที่ถูกศาลพิพากษาให้เข้าฝึกและอบรมในสถานฝึกและอบรมต่าง ๆ ของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลางกรุงเทพมหานคร เฉพาะคดีเกี่ยวกับทรัพย์สินคือลักทรัพย์ วิ่งราวทรัพย์ ชิงทรัพย์ และปล้นทรัพย์

2. การมีบุคคลในบ้านติดเหล้า หมายถึง การมีบุคคลใดบุคคลหนึ่งในครอบครัวดื่มเหล้าเป็นประจำทุกวัน

3. การมีบุคคลในบ้านติดการพนัน หมายถึง การมีบุคคลใดบุคคลหนึ่งในครอบครัวเล่นการพนันประเภทต่าง ๆ เป็นประจำทุกวัน

4. ความไม่ปรองดองกันในครอบครัว หมายถึง การที่มีบุคคลในบ้านทะเลาะเบาะแว้งหรือโกรธกันจนเยาวชนรับรู้ว่าการนี้ดังกล่าวก่อเกิดขึ้นในครอบครัวของเขาเป็นประจำทุกวัน

5. การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง แยกการอบรมเลี้ยงดูออกเป็น 3 แบบคือ

ก. การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูที่เยาวชนรู้สึกว่าเขาเองไม่ได้รับอิสระเท่าที่ควร ต้องอยู่ในระเบียบวินัยที่ผู้ปกครองกำหนดไว้ เช่น ในด้านการแต่งกาย การเรียน มรรยาทต่าง ๆ และอื่น ๆ หรือควบคุมไม่ให้ได้รับความสะดวกในการกระทำตามที่ตนต้องการ ผู้ปกครองยึดเอาความพอใจของตนเป็นสำคัญ

ข. การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูที่เขาวชนรู้สึกว่าเขาเองได้รับการปฏิบัติด้วยความยุติธรรม ผู้ปกครองให้ความรักความอบอุ่น มีเหตุผล รู้จักยอมรับนับถือความสามารถและความคิดเห็นของเด็ก ให้ความร่วมมือตามโอกาสอันเหมาะสม

ค. การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูที่เขาวชนรู้สึกว่าเขาเองถูกทอดทิ้ง ขาดการดูแลเอาใจใส่ หรือปล่อยให้อะไรต่าง ๆ ได้รับความสนใจ โดยผู้ปกครองไม่ได้ให้คำแนะนำช่วยเหลือ ไม่ให้ความอบอุ่นใจเท่าที่ควร (ซูศรี พลิกเพชร 2517: 6)

6. อัฒโนทัศน์ (Self-Concept) หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดที่บุคคลมีต่อตนเองในด้านต่าง ๆ (ไพจิตร ผักเจริญผล 2523: 31)

7. ความเชื่อเรื่องแหล่งควบคุมภายใน-นอกตน หมายถึง ความเชื่อหรือการรับรู้ที่ว่าผลของการกระทำที่เกิดขึ้นนั้นขึ้นอยู่กับอิทธิพลของสิ่งใด ถ้าหากเป็นการรับรู้ว่าการกระทำนั้น ๆ เกิดขึ้นจากการกระทำของตนเอง จะเป็นผู้เชื่อในแหล่งควบคุมภายในตน แต่ในทางตรงข้ามถ้าหากรับรู้ว่าการกระทำที่เกิดขึ้นเกิดจากสิ่งอื่น ๆ นอกเหนือจากตนเอง ซึ่งได้แก่ ความบังเอิญ โชคชะตา หรือบุคคลอื่น ๆ ฯลฯ ก็จะเป็นผู้มีความเชื่อในแหล่งควบคุมภายในต่ำ หรือมีความเชื่อในแหล่งควบคุมภายนอกตน (อัญญรัตน์ จิรวงศ์สงคร 2526: 67)

8. ละแวกบ้าน หมายถึง ลักษณะบริเวณที่อยู่อาศัยของเขาวชนแบ่งเป็น เขตสลัมหรือแหล่งเสื่อมโทรมที่มีบ้านเก่าแออัด และอื่น ๆ ซึ่งได้แก่ เขตค้าขาย เขตที่พักอาศัย เขตสวนไร่นา เลี้ยงสัตว์ ฯลฯ

9. ความโน้มเอียงไปในทางเป็นปฏิปักษ์ต่อกฎหมาย หมายถึง การที่เขาวชนยินดีที่จะไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย มีความรู้สึกว่าการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นหรือให้ประโยชน์มากกว่าการปฏิบัติตามกฎหมาย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบว่าเยาวชนกระทำผิดกฎหมายมีปัจจัยใดร่วมกัน
2. นำผลการวิจัยไปใช้ในการหาแนวทางป้องกัน การกระทำผิดของเยาวชน
3. เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาดังขณะปัจจัยที่ก่อให้เกิดการกระทำผิดกฎหมายและเป็นพื้นฐานในการศึกษาวิจัยต่อไป

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย